

Personskadekommittén Cirkulär 3/2020

2020-07-10

Schablon för beräkning av merkostnader vid särskilt boende

Den som skadas allvarligt kan drabbas av merkostnader till följd av ett skadebetingat vårdbehov som inte kan tillgodoses inom ramen för det normala boendet utan kräver flytt till anpassat boende. Eventuell merkostnad är skadeståndsgrundande och ersättningsbar.

Det kan vara komplicerat att beräkna merkostnaden och framförallt att utreda vilka levnadsomkostnader som den skadade hade vid skadetillfället.

Om den skadade är gift eller sammanboende och partnern bor kvar i den gemensamt ägda fastigheten eller lägenheten påverkar det också hur merkostnaden ska beräknas.

Mot den bakgrunden rekommenderar Personskadekommittén att använda en schablon för beräkning av merkostnader.

Om den skadade vid en individuell bedömning kan styrka faktiska levnadskostnader är schablonen inte tillämplig. I bilaga *tre* finns utrymme att redovisa de faktiska kostnaderna när schablonen inte kan användas.

Tillämpningen av schablonen förutsätter också att den skadade inte till någon del vistas i det tidigare boendet efter flytt till det nya boendet.

Kostnader före skadan

Underlag som styrker vilka levnadskostnader (exkl. boendekostnader) som den skadade hade vid skadetillfället kan i vissa fall vara svårt och tidskrävande att få fram. Konsumentverkets riktlinjer för hushållets gemensamma kostnader (exkl. boendekostnader) speglar kostnadsbilden före skadan på ett rättvisande sätt och kan därför utgöra normen i skaderegleringen.

Aktuella uppgifter om levnadskostnader finns på Konsumentverkets hemsida som utförligt redovisar olika levnadskostnader för olika ålderskategorier.

Boendekostnaderna som förelåg vid skadetillfället ska utredas enligt bilaga *två* "Faktiska boendekostnader före olyckan".

Kostnader för nya boendet

Det kan krävas särskilt noggrann utredning för att få fram vad som faktiskt ingår i respektive del för det nya boendet då kommuner ibland inkluderar vårdkostnader med mera i boendekostnaden. Det finns maxtaxor inom ramen för kommunens åtagande och dessa kan variera från kommun till kommun.

Beräkningsmodeller

Bilaga *ett* redovisar schablonen för gifta/sambo under förutsättning att bostaden ägs till lika delar eller att parterna innehar en gemensam hyresrätt.

Samma bilaga redovisar schablon för ensamstående där det förutsätts att det tidigare boendet är avvecklat.

Bilaga *två* är en mall för beräkning av boendekostnader före skadan.

Bilaga *tre* innehåller Konsumentverkets uppgifter om levnadskostnader som finns att hämta på hemsidan under "Ha koll på pengarna". Dessa uppgifter uppdateras årligen av Personskadekommittén.

Exempel beräkningsmodell gifta/sambo

Samtliga belopp är i 2020 års värde

Gäller när make/maka/sambo bor kvar i tidigare boende. Vid sambo förutsätts att bostaden ägs till lika delar.

Före olyckan, gemensamma kostnader	Kr/år
Normala levnadsomkostnader enligt KO inklusive mat 1)	126 480 kr
Faktiska boendekostnader 2)	85 000 kr
Totala levnadsomkostnader	211 480 kr
Efter olyckan, den skadades kostnader	
Boendekostnader nya boendet 3)	44 000 kr
Omvårdnad/service	24 000 kr
Matkostnader 4)	42 000 kr
Ev. övriga kostnader som inte ingår i boendekostnaden, till exempel hemförsäkring 3)	10 000 kr
Eventuellt den skadades räntekostnader för tidigare boende	12 000 kr
Summa	132 000 kr
Avgår tidigare kostnader	
Kostnad före olyckan, den skadades andel 50 % (211 480 kr x 50 %)	- 105 740 kr
Merkostnad	26 260 kr

1) KO (Konsumentverket) ensamstående/2 personer

Nedan redovisats olika åldersspann för ensamstående respektive 2 personer för att belysa att beloppen skiljer sig åt vid olika åldrar.

Hushållets gemensamma kostnader

förbrukningsvaror (130/160 kr), hemutrustning (590/690 kr), medier* (1 180/1 230 kr), hemförsäkring (100/120 kr)

Summa gemensamma kostnader:

Ensamstående – 2 000 kr per månad i mellanstor stad

2 personer – 2 200 kr per månad i mellanstor stad

Matkostnader

Ensamstående – 2 110 kr per månad (31 - 60 år) mat lagas hemma förutom lunch vardagar

2 personer – 4 980 kr per månad (2 490 kr (61- 74 år) x 2) all mat lagas hemma

Övriga kostnader (kläder/skor, fritid och lek, mobiltelefon, hygien)

Ensamstående – 1 860 kr per månad (50-64 år)

2 personer – 3 360 kr per månad (1 680 kr (> 65 år) x 2)

Summa 2020

Ensamstående – 5 970 kr x 12 = 71 640 kr per år

(130 kr+590 kr+1 180 kr+100 kr+2 110 kr+1 860 kr)

2 personer – 10 540 x 12 = 126 480 kr per år

(160 kr+690 kr+1 230 kr+120 kr+4 980 kr+3 360 kr)

* Kostnader för **medier** handlar om en del kommunikation, som till exempel att använda fast telefon, skriva och skicka e-post samt kort och brev. Vi har även räknat med kostnader för porto. En årsprenumeration på dagstidning ingår. När det gäller kostnader för fast telefon ingår samtalsavgift och abonnemangsavgift. Samtalsavgiften gäller telefonsamtal inom Sverige. Här ingår även internet med bredbandsuppkoppling och antivirusprogram.

2) Faktiska boendekostnader (se bilaga 2)

3) Kostnader för nya boendet

Kostnader för särskilt boende skiljer sig mycket från kommun till kommun. Ta in uppgift om vad som ingår i avgiften för det nya boendet.

Tillkommer kostnad utöver boende, vårdkostnader och mat, till exempel hemförsäkring?

4) Matkostnader

Avser matkostnader kopplade till boendet. Den skadade lagar ingen mat själv.

Exempel beräkningsmodell ensamstående

Samtliga belopp är i 2020 års värde

Här utgår vi från att tidigare boende är uppsagd/såld.

Före olyckan	Kr/år
Normala levnadsomkostnader enligt KO inklusive mat 1)	71 640 kr
Faktiska boendekostnader 2)	<u>85 000 kr</u>
Totala levnadsomkostnader	156 640 kr
Efter olyckan	
Boendekostnader nya boendet 3)	44 000 kr
Omvårdnad/service	24 000 kr
Matkostnader 4)	42 000 kr
Ev. övriga kostnader som inte ingår i boendekostnaden, till exempel hemförsäkring 3)	<u>10 000 kr</u>
Summa	120 000 kr
Avgår kostnad före olyckan	<u>-156 640 kr</u>
Merkostnad	0 kr

Faktiska boendekostnader före olyckan

Hyra vid hyresrätt	
Avgift vid bostadsrätt	
Ränta	
Villaförsäkring	
Uppvärmning el/olja eller dylikt	
Sophämtning	
Slamtömning	
Avgifter, till exempel vatten, avlopp, väg	
Eventuella övriga kostnader som ska beaktas i det enskilda fallet	
Summa årskostnad	

Invånarantal

Storstad: över 200 000 invånare.
 Mellanstor stad: 50 000–200 000 invånare.
 Mindre tätort: under 50 000 invånare.

Nedan redovisade belopp avser 2020 års belopp. Övriga årsbelopp finns att hämta på Konsumentverkets hemsida

Hushållets gemensamma kostnader per månad

	Mitt hushåll per månad							Mina kostnader
	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers	
Förbrukningsvaror	130	160	240	280	350	400	460	
Hemutrustning	590	690	850	940	1 030	1 160	1 250	
Medier	1 180	1 230	1 240	1 290	1 300	1 410	1 460	
Hemförsäkring								
storstad	160	180	210	260	300	330	340	
mellanstor stad	100	120	140	170	190	210	210	
mindre tätort	90	110	120	150	160	180	180	
Summa gemensamma kostnader								
storstad	2 060	2 260	2 540	2 770	2 980	3 300	3 510	
mellanstor stad	2 000	2 200	2 470	2 680	2 870	3 180	3 380	
mindre tätort	1 990	2 190	2 450	2 660	2 840	3 150	3 350	

Individuella matkostnader per månad

	6-11 mån	1 år	2-5 år	6-9 år	10-13 år	14-17 år	18-30 år	31-60 år	61-74 år	75 år >	Mina kostnader
All mat lagas hemma	870	950	1 220	1 780	2 230	2 690	2 950	2 770	2 490	2 490	
All mat lagas hemma utom lunch vardagar	650	710	940	1 350	1 700	2 040	2 240	2 110	1 890	1 890	

Övriga individuella kostnader per månad

	0 år	1-3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	18-25 år	26-49 år	50-64 år	65 år >	Mina kostnader
Kläder och skor	690	690	950	950	700	570	520	500	500	490	
Fritid och lek	110	200	410	530	530	610	660	640	640	560	
Mobiltelefon				150	170	250	350	250	240	150	
Personlig hygien	500	650	140	170	250	370	500	500	480	480	
Barn- och ungdomsförsäkring	190	190	190	190	190	190					
Summa kostnader	1 490	1 730	1 690	1 990	1 840	1 990	2 030	1 890	1 860	1 680	

¹ Gäller för barn från 10 år.

² För 18-23-åringar ska kostnaden minskas med 70 kr/månad på grund av fri tandvård.